

DZIENNIK ŁÓDZKI

Cena 5 zł

Łódź

piątek

6 maja

1949 r.

Rok V

Nr 123

(1387)

Foto „Dziennik Łódzki”
Tydzień Oświaty, Książki i Prasy. Szaflarska i Duszyń,
skł sprzedają książki na Placu Niepodległości.

3 PUNKTY POROZUMIENIA

między wielkimi mocarstwami

Od 12.V. br. normalna komunikacja z Berlinem

23 maja w Paryżu zbierze się konferencja ZSRR, USA, Anglii i Francji

MOSKWA, 5.V. PAP. — Ogłoszono tu w czwartek 5 bm. komunikat rządów ZSRR, USA, Wielkiej Brytanii i Francji w sprawach, dotyczących Niemiec. Komunikat ten głosi co następuje:

Rządy Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, Francji, Zjednoczonego Królestwa i Stanów Zjednoczonych osiągnęły następujące porozumienie:

1. Wszystkie ograniczenia wprowadzone od dnia 1 marca 1948 roku przez rząd ZSRR w zakresie łączności, transportu i handlu między Berlinem a zachodnimi strefami Niemiec oraz między strefą wschodnią a strefami zachodnimi zostaną zniesione dnia 12 maja 1949 r.
2. Wszystkie ograniczenia, wprowadzone od dnia 1 marca 1948 roku przez rządy Francji, Zjednoczonego Królestwa i Stanów Zjednoczonych lub przez którykolwiek z tych rządów w zakresie łączności, transportu i handlu między Berlinem a strefą wschodnią oraz między strefami zachodnimi a wschodnią strefą Niemiec zostaną również zniesione dnia 12 maja 1949 r.
3. Po upływie 11 dni od chwili zniesienia ograniczeń wymienionych w punktach 1 i 2, a mianowicie 23 maja 1949 r. zwołana zostanie w Paryżu sesja Rady Ministrów Spraw Zagranicznych dla rozpatrzenia spraw, dotyczących Niemiec i zagadnień, wynikają-

cych z sytuacji w Berlinie, w tej liczbie również kwestii waluty w Berlinie.

Równocześnie jednobrzmiący komunikat ogłoszono w Waszyngtonie, Londynie i Paryżu.

Przed konferencją czterech mocarstw

Data konferencji czterech ministrów spraw zagranicznych w kwestii Niemiec została ustalona. Odprężenie i radość, z jaką cały świat powitał tę wiadomość, świadczą o głębokim pragnieniu pokoju wszystkich narodów.

By w pełni ocenić ten nowy sukces polityki radzieckiej, przypomnijmy pokrótce niektóre wypadki ostatnich lat.

Zgodnie z uchwałą poczdamską sprawa Niemiec miała być uregulowana przez radę czterech ministrów. Ostatnia wspólna konferencja w sprawie Niemiec odbyła się w listopadzie 1947 r. w Londynie. Od tej pory Stany Zjednoczone, W. Brytania i Francja zupełnie już w jawny sposób rozbiły koncepcję czterostronnego porozumienia.

W wyniku tej polityki wyłorła się kwestia Berlina. Mocarstwa zachodnie usiłowały wysunąć ją na plan pierwszy. Związek Radziecki uważając, że problem berliński jest wtórnym trwał na sta nowisku określającym jako zasadnicze zagadnienie sprawę całych Niemiec i sprawę poszanowania umów międzynarodowych.

Konsekwentna i słuszna polityka ZSRR zmusiła mocarstwa zachodnie do czterostronnych rozmów, przewidzianych uchwałą poczdamską. Jednocześnie zwyciężyła radziecka koncepcja konferencji o całości kształcie zagadnienia niemieckiego.

Innym czynnikiem, który wpłynął na zmianę postawy mocarstw zachodnich są wielkie, przełomowe, o historycznym znaczeniu wypadki w Chinach. Zwycięstwo wojsk ludowych stanowi czynnik przechylający szalę na korzyść obozu pokoju.

Nie mniejsze znaczenie ma również wielka kampania pokojowa.

Nie przesadzając wyników konferencji, należy stwierdzić, że obóz pokoju kroczy drogą zwycięstw.

PIERWSZE PRZYGOTOWANIA

do wznowienia komunikacji

BERLIN, 5.5. (PAP). Jak podaje zachodnio-berlińska prasa, dyrekcja kolei w Berlinie prowadzi przygotowania dla podjęcia ruchu pomiędzy stolicą a zachodnimi Niemcami.

Oczekuje się, że pierwszy międzynarodowy pociąg opuści Berlin w dniu zniesienia ograniczeń transportowych, udając się do miasta Helmstaedt, leżącego na granicy strefy radzieckiej i brytyjskiej. Pociągiem tym mają pojechać pasażerowie niemieccy, zaopatrzeni w odpowiednie przepustki.

Chińska armia ludowa

prze naprzód

LONDYN, 5.5. (PAP). — Według doniesień agencji Reutera z Hong-Kongu, przypieczętowany jest los ważnego węzła kolejowego Kaszing w odległości 100 km na południowy zachód od Szanghaju.

Garnizon kuomintangowski w Kaszing wycofa się prawdopodobnie pod naporem wojsk ludowych, próbując przebić się wstecz do Szanghaju.

Na zachodnim skrzydle frontu czołówki armii ludowej podeszły na odległość 80 km do Nanczang, stolicy prowincji Kang. Przewidywane są pertraktacje pokojowe między lokalnymi władzami Kuomintangu a dowództwem Armii Ludowej.

DYSKUSJA W ONZ

w sprawie wawelskich zbiorów sztuki

FLUSHING MEADOWS 5.5 (PAP) Sprawa skarbów wawelskich, których zwrotu z Kanady domaga się rząd polski, była ostatnio przedmiotem dyskusji na plenum Generalnego Zgromadzenia ONZ.

W sprawie tej zabral głos delegat kanadyjski gen. Mc Naughton, usiłując odeprzeć zarzuty, wysunięte przeciwko rządowi kanadyjskiemu. Odpowiadając delegatowi Kanady, delegat polski dr Suchy przypomniał, że rząd kanadyjski był powiadomiony o tym, iż skarby wawelskie są własnością rządu polskiego. W wielu oświadczeniach i notach rząd kanadyjski uznał prawo własności rządu polskiego do wymienionych skarbów. Stanowisko to znalazło ponadto potwierdzenie w następujących faktach:

1) Część skarbów, znaleziona na farmie doświadczalnej, została zwrócona rządowi polskiemu. 2) Na żądanie władz polskich rząd kanadyjski wszczął śledztwo policyjne w celu ustalenia miejsca przechowywania skarbów. 3) Gdy część skarbów odnaleziono w Quebec, władze polskie zostały o tym poinformowane, zanim jednak zdołały one objąć w posiadanie te skarby — przejęły je władze prowincjonalne Quebec.

Prawo własności nie może być za tem kwestionowane i sądy kanadyjskie nie są kompetentne dla ustalenia tytułu własności.

Osoby, które bezprawnie przejęły

te skarby sztuki, znane były rządowi kanadyjskiemu, ponieważ był on z nimi w kontakcie i wyraził gotowość pośredniczenia między niektórymi ze złodzieiów a właścicielem skarbów — rządem polskim.

Obecnie skarby znajdują się w ręku p. Duplessis, premiera prowincji Quebec.

Polska podtrzymuje swój punkt widzenia, że rząd kanadyjski ponosi odpowiedzialność za los wawelskich skarbów sztuki, jak również za ich zwrot rządowi polskiemu.

Dlaczego gen. Clay musiał zrezygnować

BERLIN, 5.5. (Telepress). — Licencjonowana przez Brytyjczyków oficjalna agencja prasowa „Deutscher Pressedienst” doniosła, że nowojorskie spotkanie pomiędzy dr. Jessupem, amerykańskim przedstawicielem w ONZ, a Malikiem, reprezentantem Związku Radzieckiego w Organizacji Narodów Zjednoczonych miało ścisły związek z oficjalną wiadomością o rezygnacji gubernatora Claya.

Zgodnie ze wspomnianą agencją, gen. Clay był motorem antysowieckiej polityki, prowadzonej w Niemczech przez władze USA. Dlatego jego ustąpienie oczyściło atmosferę i umożliwiło pertraktacje pomiędzy czterema mocarstwami w sprawie rozwiązania problemu niemieckiego.

Dar „Czytelnika” z okazji

Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy

Z okazji Święta Oświaty Instytut Wydawniczy „Czytelnika” ofiarował dla powszechnych bibliotek powiatowych i gminnych 900 książek i 100 roczników „Problemów” jako nagrody dla abonentów, którzy wykazali się największą liczbą wypożyczeń w okresie od stycz-

nia do maja br. Równocześnie Instytut Wydawniczy „Czytelnika” przeznaczył 1000 książek młodzieżowych na nagrody dla tych uczniów szkół powszechnych, którzy wykazali największe zamiłowanie do czytelnictwa.

Ostatnie wiadomości z całego świata

TRAGEDIA LOTNICZA POD TURYNEM
Rzym, 5. V. W środę wydarzyła się pod Turynem tragiczna katastrofa lotnicza, w której zginęli 32 osoby. Samolot, na pokładzie którego znajdowało się 18 członków tryfalskiej drużyny piłkarskiej, porażającej z Lizbozy oraz kilkunastu dziennikarzy, wpał wskutek mgły na wieżę kościelną koło lotniska pod Turynem. Samolot runął na ziemię i spłonął. Wszyscy pasażerowie oraz członkowie załogi zginęli w płomieniach.

WYWIEZIŁI SKARB NA FORMOZE
Londyn, 5. V. Z Hong-Kongu donosi agencja Reutera, że na wyspę Tajwan (Formoza) wywieziono ostatnią część skarbów państwowego Chin. Wywiezione aktywa — złoto, srebro i waluty zagraniczne — posiadają ogólną wartość 300 milionów dolarów USA.

nie — cała przyszłość USA może być zagrożona”.

HOFFMAN MA DOŚĆ
Waszyngton, 5. V. — Paul Hoffman, administrator Planu Marshalla i dyrektor wielkiego kongresu Studebaker, pragnie porzucić swą posadę, związaną z programem „odbudowy” Europy. Zwrócił się on do Departamentu Stanu o mianowanie go na miejsce Louis Douglasa — ambasadora USA w W. Brytanii.

Zgodnie z krążącymi pogłoskami miejsce Hoffmana w administracji marszałkowskiej zajmie jego dotychczasowy najbliższy współpracownik, Averell Harriman.

„NADLUDZIE I UNTERMENSCHEN” W WYDANIU AFRYKAŃSKIM
Capetown, 5. V. — W południowej Afryce wprowadzono nową ustawę rasistowską, która grozi surowymi karami za małżeństwa pomiędzy białymi obywatelami Południowej Afryki, a Egipcjanami, Syryjczykami i Turkami (Telepress).

PATRZ, PATRZ... TAKIE SPRAWY MIĘDZY PRZYJACIÓLMI!
Berlin, 5. V. Agencja ADN donosi, że przed amerykańskim trybunałem wojskowym w Berlinie rozpoczął się przy drzwiach zamkniętych proces urzędnika amerykańskiej administracji wojskowej Horsta Reubrona, który jest oskarżony o dostarczanie tajnych informacji agentom wywiadu brytyjskiego.

ZAMIAST TAJEMNICY — „PRAWDA ATO-MOWA”

Nowy Jork, 5. V. — „Telepress” donosi: Amerykańskie Stowarzyszenie Pracowników Naukowych zażądało oficjalnie zainicjowania publicznej dyskusji na temat wyników badań nad energią atomową; opublikowania sprawozdania z doświadczeń, dokonywanych na Bikini, oraz podania dokładnej ilości bomb, atomowych, posiadanych przez Stany Zjednoczone.

„Jeżeli rząd Stanów Zjednoczonych będzie starał się uniknąć publicznej dyskusji na temat swojej „atomowej” polityki — stwierdza wspomniane oświadcze-

